

Ignacy Nagurczewski (Nagurzewski, Nagórczewski)

[nauczyciel](#)

[jezuita](#), [tłumacz](#), [poeta](#), [guwerner](#), [kaznodzieja](#)

Ur. 12.3.1725, Nagurki

Zm. 0.2.1811, Warszawa

Dane rodziców

Karol Nagurczewski

Joanna Hołownianka Ostrożecka

Wychowanie i wykształcenie

Początkowo zdobył [edukację domową](#). Następnie, aż do retoryki włącznie, uczył się prawdopodobnie u [jezuitów](#) w [Pińsku](#). Dnia 20 sierpnia 1740 roku wstąpił do ich [zakonu](#). Dwuletni [nowicjat](#) odbył w [Wilnie](#), potem studiował [retorykę](#) w seminarium zakonnym w [Słucku](#) (1742/1743), [filozofię](#) w [Nowogródku](#) (1743-1746), [teologię](#) w [Warszawie](#).

Etapy kariery dot. edukacji

W [kolegium warszawskim](#) uczył w infimie (1746/1747) i gramatyce (1747/1748), syntaksie (1748/1749) w [Pułtusk](#) oraz w syntaksie w [Płocku](#) (1749/1750). Jesienią 1750 roku rozpoczął w [Warszawie](#) czteroletnie studia [teologiczne](#).

W 1753 roku został wyświęcony na księdza. W roku 1753/1754 w [Nieświeżu](#) był [wychowawcą](#) młodych Radziwiłłów, potem ponownie w latach 1765-1766.

Uczył także przez trzy lata [retoryki](#) w [kolegium jezuickim](#) w [Łomży](#), [Wilnie](#) i [Warszawie](#).

Od 1754 roku był [profesorem wymowy](#), spowiednikiem i kaznodzieją w [warszawskim Collegium Nobilium](#). W nauczaniu języków starożytnych i wymowie zwracał uwagę na skarby literatury antycznej i narodowej polskiej. Od 1759 roku był w konwikcie szlacheckim. W 1759 roku został powołany do [warszawskiego Collegium Nobilium](#), gdzie był spowiednikiem, kaznodzieją oraz [profesorem wymowy](#).

W roku 1760/1761 był kaznodzieją "odświętnym" i [prefektem](#) congregationis literarum w [Drohiczynie](#). Następnie wrócił do [Warszawy](#) i wciąż uczył [wymowy](#) w [Collegium Nobilium](#). W latach 1764/1765-1768/1769 był tam dyrektorem studiów. W 1768 roku powstała pierwsza katedra literatury polskiej, którą objął Nagurczewski. Na początku 1769 roku został profesorem [historii](#) i [literatury](#) w [Szkole Rycerskiej](#) - uczył do końca roku szkolnego 1773/1774 w klasach czwartej, piątej, szóstej [historii](#) i [literatury polskiej](#) oraz [wymowy](#) polskiej i literatury łacińskiej.

W 1774 roku zakończył pracę pedagogiczną.

Był autorem "Rozmowy filozofa z politykiem o trojakim w Polsce młodzi wychowaniu" (Warszawa 1756), dedykowanej Anastazji Tarnowskiej. Przełożył P.M. Vergiliusa, "Bucolica, albo pasterki...", wydanych przez Jana Andrzeja Załuskiego w Wergiliusza "Księgi wszystkie (to jest ksiąg dwanaście)", opublikowanych w Warszawie w 1754. W 1763 roku we wstępie do "Mów przeciwko Katylinie i za Markiem Macellem" podkreślał wagę cnót obywatelskich, miłości i poświęcenia dla ojczyzny. Przekład ten stał się lekturą szkolną, m.in. w [Szkole Rycerskiej](#). Przypisuje mu się również tłumaczenie "Historii nauk wyzwolonych" F. Houvenela de Carlescasa wydanego w 1767 roku, wydanej pod auspicjami Adama Kazimierza Czartoryskiego. Podręcznik był używany w [kolegiach jezuickich](#) i [Szkole Rycerskiej](#). W 1774 roku opublikował przekład "Filipik" Demostenesa, tłumaczył Horacego, "Iliadę" Homera.

W 1801 roku został członkiem [Towarzystwa Przyjaciół Nauk](#) w [Warszawie](#), nie brał jednak czynnego udziału w jego pracach, a w 1803 roku znalazł się na liście "członków przybranych".

Fakty z życia osobistego

Doskonale władał [łacina](#), [językiem francuskim](#), [polszczyzną](#), dobrze opanował [język grecki](#).

Był stałym uczestnikiem obiadów czwartkowych. Obdarzony przez [Stanisława Augusta Poniatowskiego](#) medalem "Merentibus". Z polecenia króla udzielał lekcji ks. Józefowi Poniatowskiemu.

Po 1793 roku znalazł się w ciężkiej sytuacji materialnej z uwagi na brak pomocy od [króla](#) i wcześniej rezygnacji z nadanych mu probostw. Wówczas [Komisja Edukacji Narodowej](#) umieściła go na liście eksjezuitów z wyjątkowo wysoką emeryturą.

Żył w [XVIII-XIX wieku](#).

Bibliografia

Przedmiotowa

1. J. Poplatek, J. Paszenda, *Komisja Edukacji Narodowej: udział byłych jezuitów w pracach Komisji Edukacji Narodowej.*, Kraków, 1974.
2. K. Mrozowska, *Nagurczewski Ignacy*, *Polski Słownik Biograficzny*, t. 22, z. 3, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1977.